

Asia: VN/13501/2025

Lausuntopyyntö kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nousiaisten kunta pitää ehdotettua 75 miljoonan euron vähennystä kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin yleisesti kohtuuttomana, kun huomioidaan edellisvuosina kunnille siirtyneet tehtäväkokonaisuudet vajaarahoitteisena. Viimeisimpänä esimerkkinä työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2025 alkaen valtiolta kunnille. Työttömyys on kasvanut ja alkuvuoden perusteella on jo havaittavissa, että valtionosuudet eivät riitä rahoittamaan palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia ja kunnissa on jouduttu lisäämään henkilöstöä työllisyyspalvelujen asiakaspalveluun. Esimerkiksi Nousiaisten kunnan valtionosuudet laskivat vuonna 2025 edellisvuoden 2024 tasosta, kun yhtäaikaaisesti kunnan vastuulle tuli lisätehtäviä rahoitettavaksi.

Nousiaisten kunta pitää erikoisena, että kertaluonteista esitystä 75 miljoonan euron vähennyksestä kuntien palvelujen valtionosuuteen viedään eteenpäin samanaikaisesti, kun valmistelussa ollut valtionosuusuudistus on siirtynyt ja esityksen mukainen vähennys olisi luontevaa kytkeä osaksi valtionosuusuudistuksen muutosta. Nyt esitetty muutos on kertaluonteinen ja koskee vuotta 2026. Esityksen mukaan pysyvä 75 miljoonan euron säästön toteutustapa ratkaistaan varsinaisen valtionosuusuudistuksen yhteydessä ja se voi poiketa kuntakohtaisesti nyt esitetystä. Yhtenä uhkakuvana on valtionosuusuudistuksen viivästyminen entisestään tai jopa kaatuminen, jolloin esityksen mukaiset kertaluonteiset ja tasaeräiset valtionosuusleikkaukset voivat jäädä toistuvaksi keinoksi ratkaista valtion heikentynyttä taloustilannetta.

Heinonen Teemu
Nousiaisten kunta

Einiö Petra
Nousiaisten kunta ja Nousiaisten Vesi Oy